

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
ТОВ «Експертус Тек»
від 18 листопада 2022 № 38

Програма підвищення кваліфікації «Технологія Mind Mapping в дошкільній освіті»

Пояснювальна записка

Програма підвищення кваліфікації «Технологія Mind Mapping в дошкільній освіті» (далі — Програма) розроблена на засадах державної політики та стратегії реформування дошкільної освіти і спрямована на набуття професійних компетентностей педагогами дошкільної освіти. Розробник Програми — **Інна Кіндрат**, головний редактор Вищої школи освітнього менеджменту, кандидат педагогічних наук.

Актуальність Програми полягає в необхідності формування компетентностей педагогів дошкільної освіти у застосуванні новітніх практик, технологій, методик, форм і методів професійної діяльності на засадах інноваційних освітніх підходів. Переосмислення соціальної і професійної місії педагога актуалізує необхідність підготовки фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних творчо працювати, приймати нестандартні рішення в ситуаціях ринкової конкуренції, уникати стереотипізації і шаблонів, засвоювати нові професійні ролі і функції, реалізовувати освітні проекти. У цьому контексті Програма пропонує технологію складання інтелектуальних карт як інструмент професійної діяльності та саморозвитку вихователя, вихователя-методиста, практичного психолога та інших категорій педагогів, що працюють з дітьми дошкільного віку.

Одним із шляхів реалізації змісту дошкільної освіти є його інтеграція, а ключовим компонентом дошкільної зрілості як результату дошкільної освіти — формування у дитини цілісної картини світу. Як засіб осмислення й відображення інтегрованого змісту освіти успішно застосовують інтелектуальні карти. Тому навчання за Програмою є цінним у набутті педагогами компетентностей щодо реалізації змісту освіти на засадах інтеграції. Вихователь зможе застосовувати інтелектуальні карти як засіб блочно-тематичного планування, як комбінований метод навчання дошкільників та як інструмент самоосвіти.

Окремий модуль навчання за Програмою — самоосвітній та управлінський — особливо актуальний для керівників закладів освіти, їх заступників та практичних психологів.

Цільова аудиторія: вихователі, вихователі-методисти, керівники, практичні психологи закладів дошкільної освіти різних типів і форм власності, гувернери.

Мета Програми: підвищити методичний та практичний рівні професійної компетентності вихователів, вихователів-методистів та інших педагогічних працівників, що працюють з дітьми дошкільного віку, у реалізації завдань Базового компоненту дошкільної освіти щодо формування у дітей основ світогляду та цілісної картини світу.

Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійно-педагогічної компетентності;
- розвиток управлінської компетентності (для керівників та заступників керівників закладів освіти);
- цифрова компетентність.

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна, у Вищій школі освітнього менеджменту.

Завдання Програми:

- удосконалити, розвинути професійні компетентності педагогів закладів дошкільної освіти щодо реалізації компетентнісного підходу та засад інтеграції в освітній діяльності;

- розширити знання, уміння і навички педагогів у плануванні освітнього процесу за блочно-тематичним принципом з використанням технології методичного конструктора;
- підготувати педагогів, що працюють з дітьми дошкільного віку, до упровадження технології складання інтелектуальних карт у власну професійну діяльність;
- сприяти особистісному та професійно-діяльнісному самовдосконаленню педагогів закладів дошкільної освіти на основі активізації їхнього професійного досвіду відповідно до індивідуальних інтересів та запитів;
- розвивати установки до аналізу, адаптивності, інноваційності;
- навчити цілісно бачити, оцінювати та знаходити оптимальні шляхи у плануванні та здійсненні освітньої діяльності;
- сформувати навички застосування технології складання інтелектуальних карт у плануванні освітнього процесу, в організації навчально-пізнавальної діяльності дошкільників та в самоосвітній діяльності;
- сформувати уміння використовувати інтелектуальні карти в управлінській діяльності;
- вмотивувати педагогів закладів дошкільної освіти до подолання стереотипів щодо підвищення професійної кваліфікації.

Результати навчання

Знання і розуміння	- особливостей людського мислення, зокрема концепції радіантного мислення - правил та особливостей побудови інтелектуальних карт - способів реалізації інтеграційного підходу у плануванні освітнього процесу - способів використання інтелектуальних карт у різних формах навчально-пізнавальної діяльності дошкільників - можливостей, способів та переваг використання технології складання інтелектуальних карт у професійній та самоосвітній діяльності вихователя, вихователя-методиста, практичного психолога - особливостей застосування інтелектуальних карт в управлінській діяльності керівника
Розвинені вміння	- реалізувати сучасні програми у дошкільній освіті на основі принципу інтеграції з використанням технології складання інтелектуальних карт - використовувати інтелектуальні карти як інструмент планування інтегрованих занять, тематичних циклів, тематичних блоків; як засіб опрацювання та відображення навчального-пізнавального змісту; як спосіб організації мисленнєвої діяльності дітей - застосовувати метод інтелектуальних карт у різних аспектах освітньої діяльності (проектна діяльність, проєктування власної програми професійно-особистісного зростання, робота з інформацією, підготовка виступів, презентацій) - використовувати інтелектуальні карти в управлінській діяльності як засіб ефективного менеджменту та самоменеджменту
Диспозиції (цінності, ставлення)	- дитиноцентризм, цінність особистості - формування у дітей цілісної картини світу, усвідомленості взаємозв'язків усього з усім - готовність до змін, гнучкість, креативність - просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність)

- рефлексія власної педагогічної практики, прагнення до постійного професійного саморозвитку

Зміст програми Перелік навчальних тем

Модуль	Курс	Урок
Технологія Mind Mapping як інструмент мислення 6 год	Інтелектуальні карти: суть методу та його джерела	Як інтелектуальні карти змінять вашу професійну діяльність
		Як працює наше мислення і як із цим пов'язана технологія Mind Mapping
		Де джерела методу інтелектуальних карт
		Як створити інтелектуальну карту: міні-тренінг-1
	Особливості складання інтелектуальних карт	Чому інтелектуальні карти пов'язані з концепцією радіантного мислення
		Як використовувати символи в інтелектуальних картах
		Як систематизовувати зміст через ієрархію думок та категорій
		Які правила складання інтелектуальних карт
Тест за темою		
Інтелектуальні карти як спосіб інтеграції та планування освітнього процесу 8 год	Інтеграція змісту освіти за допомогою інтелектуальних карт	Що таке інтеграція
		Чому в інтелектуальній карті закладено інтегрований зміст освіти
		Як створити інтелектуальну карту: міні-тренінг-2
		Що таке блочно-тематичне планування
	Блочно-тематичне планування	Як спланувати тематичний цикл за допомогою інтелектуальної карти
		У чому суть методичного конструктора як моделі планування
		Як застосувати інтелектуальну карту: практикум
		Тест за темою
Застосування інтелектуальних карт в роботі з дітьми 10 год	Організація навчально-пізнавальної діяльності дошкільників	Чому інтелектуальні карти є способом візуального мислення
		Чому інтелектуальна карта є комбінованим методом навчання і як із нею працювати
		Інтелектуальна карта-колаж: як створити
		Як інтегрувати види діяльності дітей
	Робота з художніми творами	Чим особливий текстоцентричний підхід та як інтелектуальна карта допоможе розкрити смисли твору
		Як впливає література на світогляд дитини
		Що таке літературний проєкт і як використати інтелектуальну карту при його плануванні
		Як спланувати літературний проєкт: практикум

Тест за темою		
Інтелектуальні карти в особистісному та професійному розвитку 6 год	Управлінська та методична робота	Як застосувати інтелектуальні карти в командній роботі
		Як генерувати ідеї, приймати рішення та планувати з допомогою інтелектуальної карти
		Як створити інтелектуальну карту в спеціальній програмі та онлайн-сервісі
	Самоосвітня діяльність	Яке місце самоосвіти у професійному розвитку педагога
		Як використати інтелектуальну карту в конспектуванні та обробленні інформації
		Як допоможе інтелектуальна карта в пошуку рішень, проектуванні діяльності, рефлексії
Тест за темою		
Підсумковий тест		